

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Σχολή Επιστημών Υγείας - Τμήμα Ιατρικής
Τομέας Αισθητηρίων Οργάνων

Οφθαλμολογική Κλινική

Διευθυντής: Καθηγητής

Φώτης Τοπούζης

Προπτυχιακή Εκπαίδευση στην Οφθαλμολογία

Ενημερωτικό Φυλλάδιο Μαθήματος

Ακαδημαϊκό Έτος 2019-2020

Προπτυχιακή Εκπαίδευση στην Οφθαλμολογία

Το επιστημονικό προσωπικό – Οργανόγραμμα λειτουργίας

Αρμοδιότητες προσωπικού και Όργανα Διοίκησης

1. Αρχές, Μέθοδος

Η προπτυχιακή διδασκαλία της Οφθαλμολογίας στην Α' Πανεπιστημιακή Οφθαλμολογική Κλινική, διεξάγεται με σύγχρονες μεθόδους και υπόκειται σε μια διαρκή διαδικασία αναμόρφωσης και αξιολόγησης. Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις εξής παραμέτρους και επιταγές της σύγχρονης διεθνούς και ελληνικής διδασκαλίας:

1. ECTS (European Credit Transfer System) μονάδες όπως εγκρίθηκαν από την Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής (ΓΣ 25, 14 Μαρτίου 2011) σε εφαρμογή του νόμου 1466/2007 (Άρθρα 1, 2, 3)
2. Προτεινόμενο Παράρτημα Διπλώματος (Supplement Diploma MEDICINE) (ΦΕΚ (1091/10 Αυγούστου 2006 Αριθ. Φ5/72535/Β3) από το Τμήμα Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΑΠΘ (παρατίθεται ως παράρτημα)*
3. Πόρισμα Επιτροπής Αξιολόγησης Προπτυχιακών Φοιτητών που εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών 2011 -2012, όπως αυτό εγκρίθηκε από την Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής (ΓΣ 38, 14 Ιουνίου 2011)
4. Οδηγός ECTS, και Μαθησιακές Εκβάσεις και Ικανότητες για την προπτυχιακή Ιατρική Εκπαίδευση στην Ευρώπη (Tuning Educational Structures in Europe: Life-long Learning Programme - Users Guide 06.02.2009)

2. Προσαρμογή διδασκαλίας στις 3 ECTS μονάδες

Σε εφαρμογή της απόφασης της Γ.Σ. της Σχολής η Οφθαλμολογία πρέπει να αφομοιωθεί από τους

φοιτητές μας με **‘φόρτο εργασίας’** 78 ωρών (3ECTS x 26 ώρες)

‘Φόρτος εργασίας’ ορίζεται ο συνολικός αριθμός των ωρών που πρέπει να ασχοληθεί ο φοιτητής για να επιτύχει το επιδιωκόμενο και προκαθορισμένο μαθησιακό αποτέλεσμα.

Οι γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που πρέπει να αποκτηθούν από τους φοιτητές έχουν ήδη προκαθορισθεί. Οι μεν ικανότητες από το Παράρτημα Διπλώματος της Ιατρικής (βλ. παράρτημα), ενώ οι δεξιότητες που πρέπει να κατέχει ο φοιτητής στο τέλος της εκπαίδευσης του στην Οφθαλμολογία βρίσκονται αναρτημένες στο διαδίκτυο στον ιστότοπο του e-learning και <https://elearning.auth.gr>

3. Μέθοδος Διδασκαλίας - Αφομοίωση από τους φοιτητές

Η σύγχρονη μορφή διδασκαλίας και επίτευξη των μαθησιακών στόχων απαιτεί κυρίως διδασκαλία κατά το δυνατόν σε μικρές ομάδες και αλλά και αντίστοιχη πρακτική άσκηση δεξιοτήτων. Έτσι η μορφή διδασκαλίας της Πανεπιστημιακής Οφθαλμολογικής Κλινικής αποφασίσθηκε από τα μέλη ΔΕΠ να έχει την εξής μορφή και κατανομή στον 'φόρτο εργασίας' του φοιτητή:

- **Φροντιστηριακή εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων που περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων**
 - Γενικό επιστημονικό υπόβαθρο
 - Παράγοντες κινδύνου/προδιάθεση νοσημάτων
 - Παθογένεια νοσημάτων
 - Επίπτωση νοσημάτων
 - Κλινικές εκδηλώσεις – κλινικά ευρήματα
- **Πρακτική μετάδοση των πρακτικών δεξιοτήτων** σε μικρές ομάδες που μεταξύ των άλλων περιλαμβάνουν
 - Λήψη ιστορικού
 - Διαφορική διάγνωση – case studies
 - Επείγουσες καταστάσεις στην Οφθαλμολογία
 - Λήψη αποφάσεων – Στην διερεύνηση και αντιμετώπιση
 - A) Επειγόντων καταστάσεων
 - B) Χρόνιων οφθαλμολογικών νοσημάτων που σχετίζονται με συστηματικά νοσήματα
 - Γ) Οφθαλμολογικών νοσημάτων που σχετίζονται με συστηματικά νοσήματα
 - Λήψη οπτικής οξύτητας/ εκτίμηση όρασης
 - A) Σε οφθαλμολογικό Ιατρείο
 - B) Σε συνθήκες πρωτοβάθμιας φροντίδας
 - Εκτίμηση αντανακλαστικού κόρης
 - Λήψη ενδοφθάλμιας πίεσης
 - Εξέταση σε σχισμοειδή λυχνία
 - Βυθοσκόπηση
- **Εφημερία** (διαλογή ασθενών, αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών)
- **Επανάληψη και προετοιμασία για την τελική επίτευξη των μαθησιακών στόχων**

Φόρτος Εργασίας Φοιτητών

Οι φοιτητές χωρίζονται σε 2 ομάδες των 60 ατόμων ανά 6βδόμαδο (Α: Εβδομάδες 1-6, Β: Εβδομάδες 7-12). Κάθε ομάδα σε ένα 6βδόμαδο χωρίζεται περαιτέρω σε 6 υπο-ομάδες για την παρακολούθηση των πρακτικών δεξιοτήτων. (Α ομάδα: 1, 2, 3, 4, 5, 6 υποομάδες Β Ομάδα: 7, 8, 9, 10, 11, 12 υποομάδες)

Τα μαθήματα γίνονται σε ειδικούς χώρους της κλινικής κάθε Τρίτη και Τετάρτη για τις ομάδες 1, 2, 3 και 7, 8, 9 και κάθε Πέμπτη και Παρασκευή για τις ομάδες 4, 5, 6 και 10, 11, 12).

Οι φοιτητές θα προετοιμάζονται για χρονικό διάστημα ίσο προς το χρονικό διάστημα της θεωρητικής διδασκαλίας (= 2 ώρες). Θα προετοιμάζονται στις θεωρητικές γνώσεις, πάνω στις οποίες θα ακολουθήσει φροντιστηριακή διδασκαλία, αλλά και η ταυτόχρονη αξιολόγηση από το διδάσκοντα της κατανόησης κάθε επιμέρους μαθησιακού στόχου από τον φοιτητή.

Οι φοιτητές θα μετέχουν ενεργά για 8 ώρες σε μια εξωτερική εφημερία της Κλινικής, στο ΤΕΠ και τα εργαστήρια της κλινικής υπό την επίβλεψη των εφημερευόντων ιατρών. Έτσι θα υπάρχει και μια **πρακτική εξάσκηση του φοιτητή σε τρέχοντα, επείγοντα προβλήματα διάγνωσης και θεραπείας.**

*** Όσοι επιθυμούν περισσότερη άσκηση είναι ευπρόσδεκτοι στην Κλινική και τα Εξωτερικά Ιατρεία κατά τις ώρες λειτουργίας τους.**

4. Εξετάσεις

Οι εξετάσεις επί των θεωρητικών γνώσεων, επιστημονικού υπόβαθρου (παράγοντες κινδύνου/ παθογένεια επίπτωση νοσημάτων) κλινικές εκδηλώσεις, κλινικά ευρήματα) και πρακτικών δεξιοτήτων, μετά την άσκηση θα γίνονται από τον ίδιο εκπαιδευτή στο χώρο εκπαίδευσης. Έτσι ο εκπαιδευτής στο τέλος της εκπαίδευσης του φοιτητή θα παραδώσει τον βαθμό (0, 0,5, 1, 1,5, 2, 2,5, 3), από την θεωρητική αξιολόγηση του φοιτητή κατά τα φροντιστήρια και της πρακτικής αξιολόγησης και που θα ανταποκρίνεται στο 30% της τελικής βαθμολογίας.

Οι υπολειπόμενες ώρες μελέτης θα διατεθούν από τους φοιτητές για την προετοιμασία των γραπτών εξετάσεων που θα γίνουν μετά τέλος της άσκησης τους, όπως ορίζεται από το πρόγραμμα της Ιατρικής Σχολής,

Η τελική γραπτή δοκιμασία αξιολόγησης των θεωρητικών δεξιοτήτων (70% του βαθμού) θα αποτελείται από:

- **35 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής κλιμακούμενης δυσκολίας με 1 σωστή επιλογή η καθεμία και με βαθμολόγηση 0,2 ανά σωστή απάντηση χωρίς αρνητική βαθμολόγηση**
- **Ορίζεται «εσωτερική» βάση για την επιτυχία στις γραπτές εξετάσεις οι 23 σωστές απαντήσεις. Οποιαδήποτε επίδοση κάτω αυτού του ορίου ανεξαρτήτως του βαθμού στις προφορικές εξετάσεις δε θα θεωρείται επιτυχής.**

- **Συνεπώς:**
 1. Όταν οι σωστές απαντήσεις είναι 23 και άνω ο τελικός βαθμός του μαθήματος θα υπολογιστεί ως εξής: $A \times 0,2 = B + \Gamma = \Delta$. Όπου A ο αριθμός των σωστών απαντήσεων, Γ ο βαθμός της προφορικής εξέτασης με κλίμακα βαθμολογίας από 0-3 (30% του βαθμού) και Δ ο τελικός βαθμός του μαθήματος.
 2. Όταν οι σωστές απαντήσεις είναι 22 και κάτω ο τελικός βαθμός του μαθήματος θα υπολογίζεται ως εξής: $A \times 0,2 = B = \Delta$. Όπου A ο αριθμός των σωστών απαντήσεων και Δ ο τελικός βαθμός του μαθήματος. Δηλαδή σε αυτή την περίπτωση στον τελικό βαθμό δεν θα προστίθεται ο βαθμός προφορικής εξέτασης.
- Οι εξετάσεις θα διεξαχθούν με κοινά θέματα και στις τρεις πανεπιστημιακές οφθαλμολογικές κλινικές (Α', Β' και Γ')

Η βαθμολογία των φοιτητών θα κοινοποιηθεί άμεσα τόσο στην κλασσική δεκαδική της μορφή, όσο και ως ECTS βαθμολογία.

Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής έως μια εβδομάδα πριν από τις εξετάσεις στη Γραμματεία του Διευθυντή με τη προσκόμιση του δελτίου άσκησης φοιτητή.

5. Αξιολόγηση

Των εξετάσεων θα προηγηθεί η αξιολόγηση του μαθήματος αλλά και του κάθε εκπαιδευτή από τους φοιτητές.

Ιδιαίτερη έμφαση θα αποδοθεί:

- 1) στην εκτίμηση του φοιτητή αν οι συνολικά 78 ώρες ήταν ικανές να αποδώσουν το αρχικά ορισθέν ως ζητούμενο και
- 2) αν οι 3 πιστωτικές μονάδες της Οφθαλμολογίας σε σχέση με τις αντίστοιχες μονάδες άλλων μαθημάτων του Θ' Εξαμήνου πρέπει να διατηρηθούν έτσι ή πρέπει να διαφοροποιηθούν.

Οι φοιτητές –τριες παρακαλούνται να αξιολογήσουν ανώνυμα τους διδάξαντες τους μέσω της ΜΟΔΙΠ

7. Βαθμολογία

Η βαθμολογία των φοιτητών θα κοινοποιηθεί άμεσα τόσο στην κλασική δεκαδική της μορφή, όσο και ως ECTS βαθμολογία.

Η βαθμολογία ECTS αποτελεί έναν δείκτη αντιστοιχίας της τελικής επίδοσης του φοιτητή σε σχέση με την συνολική βαθμολογία όλων των συμμετεχόντων φοιτητών στην αξιολόγηση (εξετάσεις προφορικές και γραπτές). Συγκεκριμένα όλοι οι επιτυχόντες κατανέμονται σε μια καμπύλη του Gauss. Η αντιστοίχιση σε σχέση με την καμπύλη είναι η ακόλουθη σύμφωνα με τα ECTS Users Guide 06.02.2009:

Ποσοστιαία κατανομή	Βαθμός ECTS
10%	A
25%	B
30%	C
25%	D
10%	E
	F (Αποτυχόντες)

***Παράρτημα διπλώματος Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ (Supplement Diploma MEDICINE)**

Οι ικανότητες που πρέπει να έχει αναπτύξει ο φοιτητής της Ιατρικής κατά τη φοίτηση του στο ΑΠΘ ορίζονται ως ακολούθως:

Σε εφαρμοσμένο επίπεδο η εκπαίδευσή τους αποβλέπει σε μαθησιακά αποτελέσματα και ικανότητες που προσδίδουν ικανότητα προσφοράς υπηρεσιών στους τομείς, της Υγείας, της Εκπαίδευσης και του Περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, τα μαθησιακά αποτελέσματα και οι ικανότητες αποσκοπούν στο να μπορούν να:

- Εξετάζουν έναν ασθενή,
 - Αξιολογούν κλινικά περιστατικά, παραγγέλλουν εργαστηριακές εξετάσεις, κάνουν διαφορικές διαγνώσεις και διαπραγματεύονται ένα διαχειριστικό πλάνο,
 - Παρέχουν άμεση φροντίδα σε επείγοντα περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των Πρώτων Βοηθειών και της ανάνηψης,
 - Συνταγογραφούν φάρμακα,
 - Εκτελούν πρακτικούς ιατρικούς χειρισμούς ,
 - Επικοινωνούν αποτελεσματικά με συναδέλφους και ασθενείς,
 - Εφαρμόζουν τις δεοντολογικές και νομικές αρχές στην ιατρική πρακτική,
 - Αξιολογούν τις ψυχολογικές και κοινωνικές πτυχές της αρρώστιας ενός ασθενή
- ,
- Εφαρμόζουν τις αρχές, τις δεξιότητες και τις γνώσεις της ιατρικής βασισμένης σε τεκμηρίωση
 - Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά πληροφορίες και την πληροφορική τεχνολογία,
 - Εφαρμόζουν επιστημονικές αρχές, μεθόδους και γνώσεις στην ιατρική πρακτική και έρευνα,
 - Καταγίνονται με τα προβλήματα υγείας του πληθυσμού, προάγουν την υγεία και εργάζονται αποτελεσματικά σε ένα σύστημα φροντίδας υγείας και πρόνοιας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
 Ιατρική Σχολή - Τομέας Αισθητηρίων Οργάνων
Α' Οφθαλμολογική Κλινική
 Διευθυντής: Φώτης Τοπούζης
 Προπτυχιακή Εκπαίδευση στην Οφθαλμολογία (Logbook φοιτητών)

Δελτίο Άσκησης Φοιτητών-Φοιτητριών

Φοιτητής / Φοιτήτρια Θ' Εξαμήνου		
Επώνυμο Α.Μ.	Όνομα	
.....		
Ομάδα σης	Υποομάδα	Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης
.....		

Να εκτυπωθεί για τη συλλογή υπογραφών κατά την άσκηση

Α/Α	Δεξιότητες	Υπογραφή Διδάσκοντος	Υπογραφή φοιτητή
1	Γενικό επιστημονικό υπόβαθρο		
2	Παράγοντες κινδύνου/προδιάθεση νοσημάτων		
3	Παθογένεια νοσημάτων		
4	Επίπτωση νοσημάτων		
5	Κλινικές εκδηλώσεις – Κλινικά ευρήματα		
6	Λήψη ιστορικού		
7	Διαφορική διάγνωση – case studies		
8	Λήψη αποφάσεων. Διερεύνηση και αντιμετώπιση		
8 ^α	Επείγοντων καταστάσεων στην οφθαλμολογία		
8 ^β	Χρόνιων οφθαλμολογικών νοσημάτων που σχετίζονται με συστηματικά νοσήματα		

8γ	Οφθαλμολογικών νοσημάτων που σχετίζονται με συστηματικά νοσήματα		
9	Λήψη οπτικής οξύτητας/ εκτίμηση όρασης		
9α	Σε οφθαλμολογικό Ιατρείο		
9β	Σε συνθήκες πρωτοβάθμιας φροντίδας		
10	Εκτίμηση αντανακλαστικού κόρης		
11	Λήψη ενδοφθάλμιας πίεσης		
12	Εξέταση σε σχισμοειδή λυχνία		
13	Βυθοσκόπηση		